

BORSSZEM JANKÓ

Csillagász és csillag.

Konkoly Miklós és Vénus.

Konkoly Miklós *) és Vénus.

— NAGYSÁD, engedje, hogy Kolozsvárt való időzésének kiszámíthatatlan idő-töredékét arra használjam föl, hogy lefotografirozhassem.

— Mért nem San Maurizióban látogat meg engem? Ott több ideig beszélgethetnénk. Itt nagyon hideg van. Brrr! . . .

Konkoly ur tudósítása szerint e rövid tárgyalás közte s ő kécses istensége közt folyt. Mindenesetre nagy kitüntetés a hazai tudományosságra nézve, melyet teljes értéke szerint becsülünk.

A bájos istenasszony azóta ismét rendes utjára tért. De Borsszem Jankó nem mulasztotta el, hogy azon tudós hazánkfíát, ki gyors keresztül-utaztában az ép oly ritka, mint előkelő vendéget — tudvalevőleg első rendű csillagot — magyaros szivességgel és tudományos lovagiassággal fogadja: jelesei csarnokába föl ne vegye. Ez ránézve ha nem is oly kedves mint a Venus csillag, de bizonyára ér neki annyit, mint az a szerkesztőségi *), mellyel nevéit ki-tüntették.

B. J.

ASBÓTHIANA.

I.

Főhivás.

Budapest, dec. 20.

Él magyar áll Buda még! Ki ne ismerné e nindásomat, mely Kárpátoktól Adriáig köz-szájon torog? Én voltam az, aki jeligeül a nemzetnek szívébe véstem, hogy tengerre magyar! S ezzel fölélesztettem lankadt önértetét. Megfogyva bár, de törve nem, él nemzet e hazán s habár milliók szemén gyászköny ül Andrássy uralma miatt, lesz egy jobb kor Senyeyvel, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán. Ne veszítsük tehát el reményeinket, mert isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér, csak titkon érző lelke óhajtvá sejt, szélső jobbra fogja még fordítani hazánk sorsát s a romlásnak indult hajdan erős magyar fel fog ismét ebredni. Nézz hát Árpádra magyar, ki hazát állíta nemednek s álmodj régi dicsőségünkről, mely késik az éji homályban. Talpra tehát magyar, hív a konzervatív párt, itt az idő most vagy soha, megmutatni van-e bennünk életerő. Conservatív vagy Deákpárt? Ez a kérdés választatok! Én a magyarok istenére esküszöm, hogy deákpárti többé nem leszek.

Asbóth.

II.

Nyilatkozat.

Több hirlapban felszólalásokat olvastam, melyek azzal vádolnak, hogy a főnebbi cikkemben jeles íróinkból, Vörösmarty, Petőfi, Berzsenyi, Kisfaludy és Kossuth költeményeiből részint egész sorok, részint egyes jelszavak a forrás idézése nélkül át volnának véve. Azt mondják, hogy ez plágium. Nem hiszem. Kereken nem hiszem, hogy nagy szellemek kincsének tanulmányozását akárki plágiumnak nevezhetné. Elismerem ugyan, hogy a nevezett költőkből egyik-másik helyet öntudatlanul felhasználtam, de ki róhatna meg ezért? Ha az ember, mint én, egy nemzet egész életét felölelő cikket ír: az előtanulmányok oly roppant halmazát használja fel, hogy bizony emberi tévedés itt-ott kifelejteni a forrás idézését. Kettő közt kellett választanom: vagy idézni egyiknél, vagy nem idézni a másiknál. Ez igazságtalanság volna. Gleiches Recht für Alle! Nem idézem egyikét sem. Nagy szellemek ismerik egymást s ha művemben találkoznak, csak nem szorulnak még bemutatásra is? Bemutassam Vörösmartynak Petőfit, Petőfinek Vörösmartyt? Ám legyen, plágizáltam — beismerem — de büszke önértettel vallhatom, hogy marad művemben a kimutatott plágiumokon kívül is elég más plágium, melyet nem sütöttek rám.

Sir John Asboth.

*

III.

(Beküldetett:)

John Stuart Mill azt mondja, „Considerations on Representativ Governement“ czimű művében (VII. fejezet. 56. l. jegyz.): „The Conservatives, at being by the law of their existence the stupidest party“ . . . (A konzervatívek, lételek törvényénél fogva a legostobábt párt levén“ . . .) Ezt pedig akkor mondta, mikor Asbóth János ur röpirata a konzervatív politikáról míg az idők méhében nyugodott. Mit mondott volna Mill a konzervatívekről, ha Asbóth könyvének olvasását a gondviselés könyörtelenül reámérté volna?*)

*) Mit mondott volna? Azt hogy: „ejnye, hol a menykőben olvastam már én ezeket!“

B. J.

Törvényjavaslat.

Egyetlen §.

Minden kormányválság után az adók 10%⁰-tel fölemeltetnek.

Indokolás. Így aztán nem lesz többé miniszterválság.

Novella. Legegyszerűbb volna a miniszter urakat agyonütöni.

Sámson és Delilah.

Füliszteusok (a függöny megett.) Csak bátran nyírja kisasszony, hadd gyöngüljön meg egészen.

Budapest városától.

AFŐVÁROS tisztasági bizottsága a napokban ülést tartott. Elnöke mint igen sürgős tárgyat a csatornák kérdését tüzte napirendre. Tapasztaltatott ugyanis, hogy egy idő óta szokatlan bűz terjeng mindenfelé, mely az egész főváros légkörét pestises szagával befertőztette. Az e tekintetben eszközölt vizsgálatok kiderítették, hogy a közegészségnek annyira ártalmas és kártékony jelenség csak azon gazdag táplálékban leli magyarázatát, melyben a cloakák az egykori „Ludas Matyi” ismétli föltámadása által részesültek. Egyszerre annyi sár, szenny és piszok halmozódott föl a csatornáknak, hogy a tisztítók és kotrók már nem győzték a munkát és a városhoz kérvényt intéztek eddigi dijaik fölemelése iránt. A bizottság tagjai fontolóra véve a tényt, hogy „Ludas Matyi” mint „Kortés” csak ugyan megjelenni készül s e körülmény már magában véve is elegendő a csatornák megtöltésére, a folyamodók kérvényét pártolólág fogják a városi közgyűlés elé terjeszteni.

Elnök ez értelemben mondja ki a határozatot.

A „MAGYAR ÁLLAM”-ból.

AZÁNK sorsa napról napra szomorúbb jövő elé tekint. Ezt a jövőt a jelen hozza rá — a „Jelenkor.” Ki hitte volna valaha, hogy a szabadoncok rombolonczai szelleme még magas főpapságunk lángelméit is meg fogja homályosítani? Pedig úgy van. Emlékszünk Saulra, kiből Pál lett a próféta. Mennyei országából a világosság áramlata csapott reá s ő megtért. Kegyes főclerusunkra a pokolból a sötétség áramlása csapott s megtevesztette. Ezt a sötétségi a ureolt először a magyar politikának nevezett álszentekedő ledérkedés lövelte kegyes főpapságunkra s kicsalt zsebéből némely nagyszámú filléreket, melyeknek ha nem is Péter, de Antal fölötte jó hasznát veendete volna. Hagyján! Izreal fiai is összeadták magukat Baal lányaival. De ami csakugyan fáj s elkeserít — az a „Jelenkor.” Elfordult áhítatos személyiségünktől az episcopatus és jelencorrectebb tollak után keresgél. Le az ily jelenkormányval! A mi jelenünk a mult, ami jövőnk a régmult, ami multunk a féligmult. Hogyan lehet méltó képviselője egyházi politikánknak oly közlőny, melynek czime Jelenkor. Jelenkor? Mondjuk inkább: Jelenkór! Kór ez és betegség, mely végveszélylyel fenyegeti ép, egészséges Egyházunkat. Fel harczra al- és közép papság a főpapok e kakukfia ellen. Veszélyben forog „Magyar Állam”-otok és „Mátyás Deák” arczáról keserű könyvek potyognak. Jaj nektek, valakik nem fizettek elő e két ujságra és elámittatjátok magatokat a jelenkorlátoltság által, el fogtok pusztulni valamennyien. El a jelenből azon dicső korba, mikor az éhes egyház eretnekhuszt (néha eretnek-Huszt is) süttetett

magának és piritot: gyenge zsidólányczombokkal traktálta étvágyát! El azon korba, mikor olajba főtt mórokkal hízlalta magát a jóféle barát és ha mulatni kívánt, hitetlen kutyákat ugrasztott a folyóba. Ez a mi korunk, ez az én korom! Sajnos, hogy főpapságunk már elvesztette izlését e finom menü iránt és Fűs szakácssága mellett tán holmi töltött libarális mellet vagy más efféle iz- és bűz nélküli ételeket akar a romlott század éhenczeinek feltálatni. Bex vobiscum.

Pater Lonkay.

Apró hírek.

□ Szapáry Gyula belügyér ur letiltá „Kornéliát” a nemzeti szinpadról. Ő excellentiája ezt a legnagyobbabban cselekedhetette — hiszen bizonyosan ezen lépéséért is a fölség felelős.

|| Ezen a héten nem jelent meg Asbóth-tal polemizáló vezérczikk a „P. Naplóban.”

△ De mégis. Csakhogy mentségül odatette: „7-szer és utoljára.”

□ A pápa, mint a „Rómagyar állam” jelenti, a szt. szűzet is föl akarja venni a szent háromságba. Ez valóban fölnégyelése az istenségnek.

† Garibaldi, az Olaszország részéről neki följálat 100,000 lírát, azon oknál fogva, hogy „Olaszország finanziaális állapota szomorú”, visszautasította. Nagyon sajnálatos, hogy ő szentsége a pápa nincs ennyi elismeréssel Magyarország finanziaái iránt s hogy nem utasítja vissza a magyarhoni Péterfilléreket.

+ Don Carlosnak, a jövő spanyol ex-királynak táborából érkezett hír szerint, a karlisták ismét nagy vereséget vívtak ki a köztársaságiakon.

× Kalkuttából arról tudósítják az angol kormányt, hogy az igazi Nena nem az ál Nena.

● Zimay ur új zeneművének, mely a múlt héten került előadásra, rendkívüli sikerét csakis a szöveg szerzőjének köszöni, aki elég ravasz volt, a karácsony hetében Mácsik-nak nevezni magát.

* Payer Gyula főhadnagy kilépett a hadseregéből, mert a novemberi előléptetésnél megfeledeztek róla. Könnyebben tűrte az észak fagyát, mint azon hidegséget, melyet otthon tapasztalt.

Mokány Berczi

adombszögi kaszinóban.

— Az ég végén. —

Abrincs!

Czoki utánna jaz többinek! Ott fújjon föl a szilveszter ícczakai szél, a hun ér.

Ha neki volnék, röstellném mint a Föcske kutyám, amikor kilenczet kölykez.

Mert kutya esztendő is volt, származnék az egyiptomi hét csapás nyomán oda, a hun üvegre fejtik a nyovolyát. Orvosságnak osztán szedje a Ghyczy addig, míg elfelejti a négy spécziest. Por cziózhajta ki már akkor a semmit szénának! Kampecz annak, ha az

esze feneke szakad ki bele is.

Pedig hát ez a most gyüvendő kölyök esztendő se lesz különb az anyjánál. Adónak az unokája is csak adó. Kutyának eb a fia. Frecandum puci!

Aztán meg vagy három ujságlappal is megszaprodott vén léttire. Egy szem buza, ha jól fűzet, husz magot ad; de egy szem bötü, ha meleg éri, sokasodik mint a nyü. Buzánk nem lett, de ujság van. No csak vigyétek a malomba, őrljétek meg a tudománytokat. Aztán dagasszátok meg, süssétek meg, egytétek meg. Vessünk bötüt, arassunk hirlapot! Ebül maj megélünk ujig.

Nemzeti haladásnak nevezik, ha a pár keserves fillérünköt, akit még ki nem javaslatoztak zsebünköl, kibötüzik a sajtóra — teremne meg benne a kukac!

Mindenik receptet árul. Ez a segits, az a segits! Annyi receptet veszünk meg, hogy az orvosságra nem telik. Néköm nem köll, dikhecz a bötüjinek! Hijjába is nyomtatják. Buza legyen, ne polyva, akit nekem nyomtatnak.

Benéztem az asszonyokhol a bazárba. Mondok, egy kupiczával bényalok a szegények jóvoltáér. Hun is van hát az a tavalyi csaplárosné, aki engöm kiszolgált, eszem azt a helössen kiesztergyalyozott mintoltát! Arra karikázok. Tán csak magáhol kacsint.

De biz azt nem törte a hideg egyiket se — mert fáztak az istenadták. Ott kuczorogtak a sátorban és oan siralmassan néztek egymásra, mint a dufla ablak fölén. Olyik még ásitott is.

Bizony csak úgy kotyogtunk a nagy szálában.
— Rosz a vásár, ugy-e nassád lelkem?

— Bizony ros az, ásitott a szép asszonyság.

— De vagy tán ammért nem tetszenek csolkot ményi, mondok s ugy a kalapom széle alul oan édes laposat találtam oda pislantani, hogy málénak is beillett volna.

— Jaj, hagyja el, mondá ü. Köll is a csók! Ha tetejével mérnék, se kapnának rajta.

Hogy ezt meghallottam, felfújta mellyemet a nallelkűség.

— Nem köll a csókja, nassád; czédalom valami koplaló sihedernek. Itt a tiz flóres, mondok s delikátus puszit czuppintottam a kis újja rózsaszin körminek a leghögyire.

Mer tudok ám én nallelkü is lenni, meg értek a beszédhöl is, ámbátor nímelykor bizony az ember elköpi magát. Dehát mikor oan erős bennem a szittyá természet: a bátor beszíd, mög a bátor cselekedet.

Asszonynál, politikába, korteskedésbe nagy hasznát is lehet ennek venni; de sehol se ugy, mint ott, ahun az adófillér szaporodik.

Szerbusztok, a viszontlátásra! Tanákozunk mink még! Az uj esztendőben még többet mint a régiben! Addig is, hadd szölljék hát az a csöndes!

Fületlen gombok.

Darvin magyarázva. Ime uraim — itt az előadó egy percaill szoknyát mutat — a biblia fonalán kérdem: ki mondaná, hogy ennek öse fügefalevél volt?

Ha csata után, hol 200,000 ember vivott harcot, 50,000 elesik, azt mondják: „iszonyu!” Pedig ez csak 25 száztóli. Ha két ember vesz össze és közülük az egyik elesik: azt sem mondják „borzasztó!” Pedig ez 50 percent.

Aki nem akadémikus, az nem köteles józanul irni és beszélni; hanem aztán annál szebb töle.

Dogmaticus raison az utolsó vacsora után még a fölöstökömöt is várni.

Minden jezsuita szabadelvü; — de hála istennek, nem minden szabadelvü jezsuita.

Mi az: ha felülről nézik 9-es, ha alulról nézik 6-os? Adóképeességünk. — Hát amit alulról néznek 9-esnek és felülről csak 6-osnak? — a budget.

Jó tanács. Többet soha se tégy egy blattra, mint amennyit elveszithetsz. (Mokány Berczi.)

Catholicus autonomiai jelszó felülről: „Ám lássátok mivé lesz lelki üdvösségtetek, ha velünk kívántok egy tálból cseresnyét enni!”

Nagyobb lealaztatás már nemzetet nem érhet mint azon tény, hogy fejedelme alkotmányosabb érzelmű és ebben kitartóbb, mint minden fractiók öszevege

MÁKOS PATKÓ ÉS DIÓS PATKÓ.

(Veszedelmes bár, de hál' isten még jóra fordult karácsoni történet.)

KÜSZÖBÖN volt a karácson.

Egy mákos patkó és egy diós patkó sülték Heizmüller hazánkfia nemzeti sütdőjének egyik kemenczében.

— Füh, de meleg van! sohajtá a mákos patkó, megtörölve izzadó homlokát. Legalább 118 fok Réaumurre fűtötték a kemenczét. Dr. Kepes Gyula legyen a nevem, ha idebe' meg tudnék fagyni.

— Hm, jegyzé meg foghegyről a diós patkó, be nagy kár is volna, ha egészen összeégnél! Nekem nem árt a forróság, mert én diós vagyok és az egyik nagybátyám szerencsió volt Közép-Afrikában.

— No csak no! Ne olyan hetykén, szomszéd! Az én falamiám mindig a nemzet virágához tartozt . . .

— Mákvirágához, meghiszem azt!

— Holott a tied csak olyan ágról szakadt . . .

— Diófaágról, kérem; az nem „olyan“ ág, hanem ilyen!

— Ejnye, ilyen-olyan! de pökhendi, gögös fajta vagy, komám! Hidd el, hogy a mákos patkó az a mágnepatkó, mely az emberi szívet a karácsoni ünnephez vonzza.

— Hahaha! Mákos patkóval még a vízfordó számár sem hagyná magát megpatkoltatni, . . . legfőlebb a számár vízfordó enné meg.

— No persze! Evett már engem a római pápa is!

— A veszprémmegyei Pápa volt ez csak, komám!

— Ki meri azt mondani?

— Én, a diós patkó, a ki egyenes vonalban Diógenestől származom.

— Ahá, bizonyosan a Diógenes lámpásának a kanóczán süttették az első diós patkót, azért van téncktek mindig olyan olajos izetek. Fogadni mernék, hogy tányérrózsa volt az anyád, petrolór az apád, repczeföldből kaparták ki egész pereputtyodat! Miénk a jövőd! Vagy nem ismered azt a közmondást, hogy mákszemese a világ?

— Azért vagy hát olyan mákszemtelen?!

— Juj! Milyen élczek! Hiszen tele vagyok mákszemmel, te vaksi!

— Be van ám hunyva mind, azért vagy olyan unalmas, hogy mákony terem a hasadban. Te orvoság, te! Hiszen aki téged bekap, elalszik a sok ópiumtól. Téged majd be fog tiltatni a rendőrség egészségi szempontból. Te méreg!

— Nem lehetek az, különben téged ennélek.

— Eszi a méreg az üdvösségedet, de nem engem!

— Elég!

— Elégsz? Bár látnám már a kormod feketéjét.

— Oh, te Diószegre való paraszt!

— Oh, te patkószegre való akasztófa, te! Hogy furná ki a mazsola az oldaladat!

— Savanyodjék meg benned a cukor!

— Sóval cukrozzanak bel!

— Enyvet tegyenek beléd méz helyett!

— Te mákos!

— Te diós! — — —

Mi lett volna még vége e sajnos versengésnek, nem tudható. A mákos patkó épen pukkadni készült már mérgében, míg a diós dühében önmagát rágta annyira, hogy 50 krajczárosról 30 krajczárosra fogyott. Heizmüller ur tiszta nyeresége már-már a legnagyobb veszélyben forgott.

Ekkor a Heizmüller ur legénye elvette a tévőt a kemencze szája elől és kormos lapátján egy egészen ujdongyúrt harmadik patkót tolt be kettejük közé.

— Ide ne gyere mellém, te mákos!

— Ide ne gyere mellém, te diós!

E két kiáltással üdvözlé a két ellenséges patkó egyidőben a jövevényt.

Mily talány forga itt fönn?

Hát csak az volt a dolog nyitja, hogy az ujdongyurt patkónak fele mákos volt, fele diós. Mert gyurnak ám ilyent is.

Mikor amazok a dolog illetén állásáról meggyőződének, mély megilletődés szállá meg kebleiket. A mákosnak egy nehéz csöpp mákony csordula ki szeméből, a diósnak pedig szégyenből elfutotta arcát az olaj. Röstelték mindketten előbbi mérgeskedéseket, mert most látták, mily szépen megférhet a dió és mák egymás mellett, még ugyanazon patkó keretében is.

— Soyons amis, Cinna! kiáltá a mákos patkó, francziául, átnyujtva sült kezét a diósnak. (Ő ugyanis igen művelt patkó volt, aki b e t é v e ismerte Corneille darabjait, mert nagyapja egykor a „Cinna“ három levelébe volt gyöngyölve.)

— Pax nobiscum! válaszolá a diós patkó latinul és melegen megszorítá társa jobbját. (Ő ugyanis egy plébános szakácsnőjének recipéje szerint vala készülve s ezért otthonos volt a lithurgikus nyelvben.)

És így béke lőn ismét a mák és a dió közt, anélkül hogy az ujdongyurt patkó csak sejtette is volna, mennyire használt a világbékének pusztá megjelenése által.

Karácson ünnepe pedig minden mákodiómachia nélkül békességesen folyt le.

„Conservativ politika.“

— Egy kis tünődés. —

Ogyan mit okorják konzervirozni azok az orak? A 150 million álamodóságot? A deficiztet? A kracht? A fekete himlüt? Ez a conservativ puletika? Szép vidék!

Sp. I.

Az új ugrócz.

S. P. Ez az én karácsonyfiam, kiben én kedvemet lelem.

Az Országgyűlési színpalak mögött.

MIKOR B á n ó Józsi elnököl: tótágast áll, bukfenet vet a ház. Csak ilyenkor látni, mennyi fiatal erő van benne. Csakhogy bukfenet vet a szőnyegen forgó kérdés is. Perczel Béla meg jóízűt pihenve mosolyg a vidám jeleneten.

Egykor, mikor Bécsben görbén ment a dolog — és sokszor ment görbén — a József császár monumentumára egy reggel ilyen czédula volt ráragasztva:

Szepl, Szepl, es sind böse Zeiten —
Geh, steig ab, und lass den Franzl reiten!

Csak akadna, aki Bóni Szepinek a fülébe sugná:

Szepl, Szepl, es sind böse Zeiten —
Geh, steig ab, und lass den Perczl reiten!

*

Üzenetet kell küldeni e felsőháznak, de nincs megszerkesztve. Az elnök Beöthy Aldzsihoz és Huszár Imvéhez, mint bátor baloldali jegyzőkhöz fordul, hogy a meg nem szerkesztett, de még meg sem irt nunciumot olvassák le a fehér lapról, a jegyzőkönyv hitelesítése végett. Nincs merszük rá, nem vállalkoznak. Végre Széll Kálmán nekidurálja magát s a bélyegilletéki törvényjavaslatról gyöngyen leolvassa; közben az elnök erősen biztatja a szószekeket támogató honatyákat: „ugyan köhögjete már!” — Aztán, míg Tarnóczy Gusztó beszél, a nunciumot ékesen megírják s „átszarmaztatják“ a felsőházhoz.

*

Mariássy Béla, Horváth Gyula s Horánszky Nándor jó tanácsot adnak a kormánynak az állami háztartásra nézve. Ennél csak az furcsább, ha Simonyi röviden beszél.

Tudomány.

Domokos ur természettanából

1. Leczke az élettanból.

KEDVES gyermekeim! Hajdan a mikor még természettudományok nem voltak, a holt embert a földbe ásták. De most, a midőn már teljesen öntudattá vált a természetnek folytonosan változatlan törvények szerint való működése, és ebből az emberiségre háromlő hasznót felismertük: viszont az emberiség köszönetből a természetet támogatja. És innen van az, hogy mióta Domokos Jenő bácsi fölfedezte hogy „az élet nem egyéb, mint lassu égés“. (D. Termitt. 222. l.) azóta — a természetet folytonosságában meg nem gátlandók — az emberek a holt testeket is elégetik.

*

2. Leczke a hangtanból.

Tanár. A hegedű a hurja által adott a hang egy másodpercze eső 430 rezgés által jó létre.

Tanuló. De kérem, ez csak azért van, mert az operában magyarul énekelnek.

Tanár. Te füles bagoly!

Tanuló. De kérem, a könyvben ugy van

Tanár. (a könyvbe néz és olvas:) „Az *a*-val jelölt hang, melyet a hegedű a hurja ad, nem minden helyen ugyanazon számú rezgés által jó létre. A berlini színházban pl. 437, a párizsi operaszínházban 431 rezgés hozza létre, de vannak helyek, melyeken még ennél is kevesebb rezgés által létesül.“ (Magában: Tyűhű, a ki diapasonja van a Domokosának!..

Tanuló. Hát kérem hol vannak azok a helyek, a hol 431-nél is kevesebb rezgéssel jár az *a* hang?

Tanár. Azok a helyek . . . hm . . . hát . . . azok a helyek . . . (törli a homlokát) . . . no hát igenis . . . azok az északi sarkon vannak — mert ott a hidegtől a hang összezsugorodik.

Az északi sarkvidéken Kepes bácsinak módja lévén az időben, az akusztikával foglalkozott. Hogy kiderítse, az e vidéken a hegedű a húrjából keletkezendő *a* hang hány rezgésből származik, az egész tudományos világot meglepő módszerrel nyúlt. Hegedűje ugyanis nem lévén, addig vadászott jeges medvére míg sikerült egyet oly mesterségesen létesített „görbeirányu“ lövés által leteríteni, hogy annak az összeroskadás pillanatában épen a hegedű a hurjának *a* hangja rekedt a torkába. Ennek a medvének torkát azután bonczkés alá vette s a befagyott hangot belőle kifejtette.

S mily nevezetes eredményre jutott! Azt találta ugyanis, hogy a földrajzi szélesség 83. foka alatt a hegedű a húrjának *a* hangja nem egyszzerű, hanem összetett rezgések eredménye. Ami nagyon természetes, mert itt nem csak a tömecsek, hanem a nagy hideg miatt az egyes testrészek is rezegnek.

Az egészben pedig az volt a szerencse, hogy az északi sarkon is működik az áthatlanság; mert ha ez ott nem működött volna, akkor Kepes bácsinak a keze késsel, a jeges medve torkával és a hegedű a húrjának *a* hangjával együtt egy ponttá zsugorodott volna össze. (Ha nem hiszed l. D. Termitt. 6. l.)

Addig, míg a hangot ki nem választotta, mint „csengés“ volt meg a jeges medve torkában; de a miut az szabadon megvult és Kepes bácsi a magasság és mélység szerint megvizsgálta, „zöngé“ lett belőle (L. ugyanott 121 l.)

Jövőre az időnek szálakra eresztett mivoltáról és annak folmotollálhatóságáról fogok előadást tartani; addig is szorgalmasan forgassátok a Domokos bácsi természettanát, melyet az oktatásügyi miniszter bácsi készített, jóváhagyott és ajánlott számotokra Pá!

*) A görbeirányu mozgások egyetlen forrása: (l. D. Termitt. 22 l.)

A quinet mi régiség

(L. a „B. J.“ decz. 13-ki számát.)

Dr. Henszlmann Imre ur, megfejt hetetlen okokból visszautasítván a saját leletén való ós-római inscriptio megoldását: főt. Rómer Flóris ur sziveskedett a fölirat jelentését közölni velünk, mely is a következő:

ISTUGYSE EDOSKÁM BUS VAGYOK
A SOK ADÓTOL. Ó SANYI, ÓBÉGASS
E VILÁG LATORSÁGA ELLEN.

JÓZAN ESTÁNOD.

CSODABOGARAK.

— Kültészet. —

(A „Zalai Közlöny“ 88-ik számából)

Kis gilice busong a fán,
Oly szomorúság ül hangján.
Pici gerle oh tán szüdet
Megesalta párod a hűtlen.

Számízzön bár szent kebeled
Mást nem kíván hű fiad,
Kedves hazám béke veled
Áldjon Isten, a ki tart.

*

— Fontos hír. —

A „Zalai Közlöny“ október 22-iki számából, „Z. L.“ lapunk egyik tevékeny munkása a 48-ik számú csász. kir. gyalogezredbeli egy éves önkényes jelenteti általunk, hogy a tartalék tisztí vizsgát a révkomáromi csász. kir. 33-ik hadosztály parancsnoksága előtt sikeresen letevén, tartalék tisztté képvisítette.”

*

— Báll meghívó. —

A hunyadmegyei cs. kir. nőegylet és a dévai önkéntes cs. kir. tűzoltó egylet által f. 1874. évi october 3-án Dévában a nemzeti casino termében tartandó jótékonyczélú Táncszivigalomra X . . . Y . . .

és családját tiszteettel meghívja
hivatalos társait
m. cs. kir. bányanagyot,
A rendezőség.

*

— Magyar hírlapkiadói stylus. —

Tek. szerkesztő úr! Bátorkodom megkérni, ha sziveskedne lent sorolt hírt becses lapjában a legközelebbi számában a hírelrovatában felvenni. Viszont szolgáltatására kész vagyok, maradok mély tisztelettel

a „V.-vidéki lap“ kiadója.

*

Tekintetes Borszem János ur

én Brón Abele vagyok kis csárdába ha más dólga nincs vegye be az in leve'emet a tréfás ujságába es el beszelek mindent, én nagy bal párt voltam, de mióta az a csernatoni azt a bulundot beszélte a zsidókra hát mind a zsidók kirój párt let, hat én magam nem akarok maradni hat en is letem, de nem ér semit, mán megént bántoták a zsidokat, még pedig mind a zsidokat, az egész Világba tesek meg halgatni

Kisvárdába meg lupták a postát es azert mert Farkas Béni zsidó rabló hat mán a pustát zsidó lopta meg a fő bakker be is fogot egyet, most jön a jova a Nagyságos járos biró megrendelte a ház vizitációt egy zsidó tanacosos is jelen volt még pedig Karfunkel Jakob a ki mindenit akar leni mindenit is van, mind a nagy urak az Jakob Kárfonkel barátja mindég velek tarokázik mind a zsidóságnak becsöletére van most jó a java a Nagyságos járosbiró meg látá a zsidó tanacosot nix barát, meg veresedet és azt monta hogy mernek z-ido tanacosot használni mikor zsidó lop, pedig meg esködöt hogy kein bruder in spil, hát még is azt mondják ha I zsidót bántnak fel jajdol mind a zsidók miért nem? hát mondaná azt ha pápista volna a zsván es a tanacosos is? minket mind-nöt bántnak nem is lármoznánk mi volna akkor? lenyelni nek minket, azert kérem szepen tekintetes Borszem János urat írja ki az én leveletem a tibi trefák köze pedig nem tréfa akkor más-kor is fogok írni mert it minden nap történik valami es nem kérek érte fizetést, Kis Várda aktóbr 18-ik 1874 Bron Abele elfelejeterem mondani írja meg meg nyitit kel fizetni hát meg kódóm

Adó-intés!

Magyar fizess!

Mivel hiában még nem kerestél viczet a Borszem Jankóban: egy fertályra fizetsz husz darab ghyczula viczkereseti adót.

Elfogyhat minden pénznem: a piczula is, a ghyczula is — de sohasem a viczula!

A többi nem is pénznem, hanem inkább nem pénz.

Biztosítalak, hogy — közösügyi értékben számítva — 200 forint áru élczet kapsz ugyanannyi krajczárért.

Bolond volnál, ha nemzegödnél hozzám.

Borszem Jankó.

Előfizetési ár:

Egy évre 8 frt. Félévre 4 frt. Negyed évre 2 ft. Az előfizetésre leginkább czélszerű a postai utalvány, így a pénzösszeg küldése csak 5 krba kerülvén. Minden 10 után egy tiszteletpéldánnyal kedveskedünk.

A „Borszem Jankó“ kiadó-hivatala.
Budapest, bálványutca 9-ik szám.

Minister mint policzáj.

Sz. Gy. belügyi drabant 8 exellentija bekisér Kornélia kisasszonyt a város házára. Este a casinóban a derék rendőrnek megvereték érte a vállát.

!! Karácsony és Sylvester estéjére !!

Hatásos karácsonyfa-díszek.

Káprázatos hatású gyertyatartók, melyek a különböző átlak és fűpesezthei, tizenkét darabos doboz 70 kr, 1 fűt, legdrágább 150, 2,20 250.

Szines viaszgyertyafűzők tucatja 25 és 50 kr.

Szines Paraffin-gyertyafűzők 30 darabot tartalmazó doboz 50 kr.

Bonbonokkal tölthető szines ballonok, 12 különböző díszesebb és egyszerűbb, kisebb 85 kr, nagyobb 150, nagy 1 fűt 85 kr.

Bonbonokkal tölthető 12-féle különböző kis aranyos tárgy 1 fűt.

Egy nagy aranyozott oszillag a karácsonyfa hegyére 55 kr., egyezett fűjével vetélt 65 határ 85 kr.

Üvegéből készült, felfüggeszhető díszes gyümölcs és egyéb díszes tárgy, 12 különböző darab egy dobozban 1 fűt 25 kr.

Repülő paradicsom-madarak a gany-szalagon 25 és 40 kr.

Fémáru és ezüst, diók, almák, stb. aranyozásos és ezüstöltésű, csoma 10 kr, egy lap sikarany (Rauschgold) 20 kr.

Magnesium-sodrony, bengali tűz és fényesbb, szar és vesztélynkül kivilágtatáshoz, 15 és 20 kr.

Lebegő anygalkák fehér porcellánból, darabj 60 és 85 kr.

Lebegő anygalkák a aranyozott szárnyakkal és trombitáva 85 110, 175 kr.

Játékszerek egyes nemei.

Kis gyermekeknek:

Pamutból horgolt bábu 40 kr.—1 fűt.

Csörgők a csörgőkkel illátót díszes bohócok 50 krtól 2 fűt.

Ruganyból készült osinos és tartós játékok, nevezetesen mindenemü visító állatok, kisebb nagyobb bábu, csörgők, bohócok stb., kiállításhoz aranylag 50 krtól 2 fűt 50 krig.

Képeskönyvek különböző 50 krtól 2 fűt.

Kis fiuknak:

Különmű felállító játékok dobozokban, vasutak 35 krtól 1 fűt 50 krig, felhúzható géppel 2—4 fűt. Lépcső-olyok 30 kr.—2 fűt. Omnibus 40 kr. Tromb ták különböző nemei 30 kr.—2 fűt.

Karok, uszák, számszámlálócskák, matematikus játékok, zenélő szelencék 3 fűt 50 kr.

Kis lánykáknak:

Csecsemőbábok 50 kr.—2 fűt, felbredő s elaló szemekkel 1—3 fűt. Pajzsa és mamátívók 2 fűt.—3 fűt. 50 kr. Öltöztetett bábu különböző nemei, konyhaiények, káé, hea- és asztali kézi tek, butorkészletek és k más alkalmas játéknemek.

A megnöttebb ifjuság részére:

Fröbel oktatóan mulattató játéka isz dobozokban, nevezetesen: Rajzlaposka 3 fűt. Vesz-zőseke-rakás 3 fűt. Papir-hajtogatás 1 fűt 50 k. Szalag-munka 1 fűt 40 kr. Kelmelionás 250 kr. Paraf. munka 1 fűtől 1 fűt 80 krig. Fűző-iskola 1 fűt 35 kr. Modellirozó 50 kr. Dobozmunka 2 fűtől 3 fűt 80 kr. Kivarrás 2 fűt 70 kr. Üveg-rajz 1 fűt 30 kr. Vonatrajz 120 Varró-iskola 140 stb.

Türelm-játékok, összerakó 60 kr.—8 fűt. Csib s összerakó játékok 1 fűt 20 kr.—8 fűt. Építőkövek 1 fűt 80 kr.—6 fűt. Parquett-játék 3 fűt 85 kr, stb.

Lombfűrészt munkakészletek 4,20—15 fűt.

Thomatropok, gyroscopek és Totipis Chameleon, a g or asig hálasat magyarázó játékok 85 krtól 1 fűt 80 kr.

Mozaik-játékok 35, 80, 115, 150, 250.

Hulló képkártyák 160, 185.

Spectograph új rajzárék 1 fűt 20 kr.

Metallophon, ezimbalomzerű gyermekhangszer aczli-mezékkel 160, 280, 5 fűt.

Szállások 4 fűt 20 krtól 8 fűt.

Laterna-magikák közönségesek 2 fűt—6 fűt, finomak 7 fűt 50 krtól 15 fűt.

Ködképzőeszközök igen finomak 19—22 fűt.

Melodion-szállások 4—8 darabot játszó, harmonium hangokkal 9—25 fűt.

Mulattató tarsasjátékok.

Lényel házánfia eddi, még nem eléggé ismert magy. kir. szab.

„Vadászat-játék”

két személy által játszható, sakkal rokonos játék, teljesen új, feletele vonzó s mulattató fordulatok, mely már a külföldnek is megnyerte a sikerét. Fa-alakokkal 3 fr. 75 kr darabja — kimerítő magyarázattal, mely kívánat szerint magyar, német vagy francz nyelven mellékeltek.

Domino-játékok 1 fűt 30 kr.—6 fűt.

Sakk-táblák 1 fűt 15 kr.—6 fűt.

Jótekönyv czelek javára alkalmas nagyobb számú tombolajátékokhoz raktárunk a szükséges nyeresémtárgyak feletti dús választékát tartalmazván, ajánljuk szolgálatainkat az ily gyűtemények összeállításához, a tombolajátékok ezer számról szállításhoz, s a nemes czelet illő engedék kedvezménye által előmozdítani is készeknek nyilatkozunk.

Családi körök s kisebb társaságok részére pedig készenbent tartunk egy nagyobb fonyeremény s több kelemen meglepő kisebb tárgyakat tartalmazó gyűteményeket dobozokban 10 tárggyal 5 fűt, 15 tárggyal 7,50, 20 tárggyal 10 fűt, 25 tárggyal 12,50

Sakk-alakok 1 fűt 40 kr.—3 fűt.

Laage-Puff malom és dam-táblák 3 fűt 30 krtól 4 fűt 20 krig.

Derby verseny-utó játékok 1 fűt 20 kr.—8 fűt.

Várostrom-játékok 85 kr.—3 fűt.

Harang és kalapác, arverező játék 85 krtól 3 fűt 75 krig.

Tombola-játékok

ellenőrző táblával, 90 számmal és játszótábláskakkal

25	50	100	200	400	700	személyre
frt 1	2,60	4,80	9,—	17,50	30	darabja.

Lutri-játékok, táblákkal és számokkal 85 krtól 3 fűt.

Utazójáték 1 fűt 80 kr.—3 fűt 60 kr.

Rókadadásat 1 fűt 30 kr.—1 fűt 80 kr.

Handl és Waidel 2 fűt 20 kr.

Pöchyong utazása Béses 3 fűt 50 kr.

Német tungséj 2 fűt 50 kr.

Pyramid-játék 2 fűt 50 kr.

Kilencz-báb-külföldi 2 fűt 40 kr.

Chinai tarsas-játék 1 fűt 80 kr.

Rókavadásat 2 fűt.

Cze táblajáték galambbal 4 fűt 80 kr.

Utazás a Ribi-Kulmra 7 fűt 50 kr.

jobb társasjátékok az ifjuság számára

Kedélyderítő, csalódtató tréfás holmi.

Változatos csodás torz-alakok mozgékony fejekkel, tré as zenészeket, angoloka stb. ábrázoló, 1 fűt 40 krtól 12 fűt.

Kutyákat, macskákat, medvéket papusokat, apazsákat, barátkat, püspököket stb. ábrázoló tolltörölők 60 krtól 5 fűt.

Rugany mézgából készült élethű tárgyak, u. m. torzazatok 50 kr. 70 kr, gyíkok 70 kr, lombbékák 50 kr, kisebb nagyobb majmok 60 kr és 1 fűt 20 kr, nagy majom-fűt fecskendővel 1 fűt 20 kr.

A kimaradhatlan csecsemőt hozó jósló-golyák kisebb nagyobb nemei 75 kr.—2 fűt 50 kr.

Magától futó gépműves egerek, mókusok 1 fűt.

Mock cigar, illa szerrel töltött fecskendősiva 35 kr.

Katzenjammer-szopókák 50 kr.

Diók, felnyitva bőségt bálával képez. 75 kr.

Mozgékony nyelvű chinaiak 50, 60, 120.

Varázskoozka, melylyel a ki t dja, mndig annyit dja, a mennyit akar, 80 kr.

A makrancos üveges, melyet es k az képes lefeleket i, a k őrít, 25 kr.

A kandur-hering, be-ején b. a „Katzenjammer” elleni i g. atnátsób szereket tartalmazó, 1 fűt 60 kr.

Természethűen utánzó ezüstpénz darabja 5 kr.

Felfújható tréfás visító rugany-tárgyak: Vörös ballon 10 és 15 kr, kis baba 35 kr, lombbeka 20 kr, kigyó 40 és 90 kr, madár 80 kr, párisi dudu 30 kr.

Illatszettel töltött varáz líkőruvegesék 50, 60, 75 kr, 1 fűt.

Borról töltött varázspoharak 75 krtól 1 fűt.

Bonbonierek kiugró bohócokkal 75 krtól 1 fűt 20 krig.

Rokonszenvi és hássatig hőmérő, az érzés valódi voltát s alóatlant elaroló készűék, 1 fűt.

Karácsonyi diék, karácsony és Sylvester e tje szokásos dílművészet alk ma ak, tréfás jóslatok s egyéb tárgyak tartalmazók, darabja 20 kr.

Lomb-béka illa szeres üvegesében 50 kr.

Karácsonyi vesszőkorbácsok 40 kr.

Bajusz-varázsló, hamis szelmonár darabja 50 kr.

Szivarszopókák tréfás mozgékony alakokkal 1 fűt 50 kr.

Szivartarozza va ászgöpez-ttel 1—1,50.

Furesa rákok s békák, mint fogvájótartók, 1 fűt 30 kr, 1 fűt 50 kr.

Vasuti állomás hölgyek és urak részére 60 kr.

Jósló kártyák 50 kr.

Tréfás játszó-kártyák 1 fűt 10 kr.

Varáz zene-kártyák 1 fűt 10 kr.

Egy kis gép, melylyel csalódtatóan lehet spárgát az orron keresztül húzni 55 kr.

A paszira dalait természetesen utánzó ércszip 25 kr.

Artallan szobai tűzjáték-félék: Japáni kalász tucuzaj 12 kr. Alphito ándkló p pirosa 60 kr. Pyro-papirus 20 kr. Bengali tűz 80 kr. Förgő napok 120. Magnesium-odrony árba 15 és 20 kr, durranó vonópa írok 60 kr.

Ajándékok átnyújtásához alkalmas meglepetési tárgyak.

Eiblioteque de familes, e ezéla különbözően alkalmas újonság 2 fűt; továbbá természetű üres almák 50 kr, uborka 45 kr, baraczk 50 kr, ezitron 40 kr, hagyma 40 kr, szibaraczk 60 kr, hering 60 kr, burgonya 40 kr, allóvetfecskendő 60 és 70 kr, spárgagombolyag 60 kr, spongya 25 kr, kötőharisnya 1 fűt 20 kr, ikergyermek 1 fűt 80 kr, hőember 1 fűt 20 k, himzés 1 fűt 15 kr, pezsgőüveg 65 kr, rákok 90 kr, teknősbékák 25 kr, bogarak 1 fűt, kéményseprők 80 kr, dús választékban ajánljuk

KERTÉSZ és EISERT

BUDAPESTEN,
Dorottya-utca 2. szám, színház-(Gizelia)-téri szeglet.

Korcsolyák árjegyzéke:

Fából szíjjakkal 1 fűt 60 kr.—3 fűt 50 kr; — sarok-géppel 5 fűt 50 kr. — Vasból, legujabb szerkezettel, 5 fűt 75 kr, 6 fűt, 7 fűt 50 kr, 9 forintig.

Valódi amerikai Halifax 10 forint.

Karácsoni és ujévi ajándékokról,

valamint számos új találmányokról szóló, rajzokkal ellátott kimerítő árjegyzékünkkel, levelező-lapon nyilvánítt kívánatra bérmentesen szívesen szolgálunk

Idejekorán beküldött írásbeli megbízások utánvét mellett pontosan eszközöletnek; kérjük azonban a küldendő tárgy árának közelítő meghatározását. Meg nem felelő tárgyak visszavétele nek.

ROSENBERG TESTVÉREK KIADÁSÁBAN

Budapesten, egyetem-utca 2. sz., megjelent

Ifjúsági iratok minden korbéli gyermekek számára:

Forgó bácsi A. B. C.-és könyve jó gyermekek számára.

Középnagyságu negyedréti alakban, 26 lappal, kemény vászonkötésben, színes címlappal. E gyermekkönyv a nagy és a kis abécét tartalmazza, minden lapon egy-egy betűt néhány tréfás vagy jellemző alakkal az illető betű formájában s rövid verssel magyarázó szöveg gyanánt.

A képek pompásan színezvők,

s gazdag változatosságot nyújtanak a gyermek képzelmenek, úgy hogy a művészi erők által kiállított mű maga nemében egyetlennek mondható.

Ára 1 frt 20 kr.

A DADA KÉPESKÖNYVE.

Középnagyságu negyedréti, keménykötésben 36 lap, színezett címlappal.

E könyv az olvasni még nem tudó gyermeknek bájos gyermekalakokat, jeleneteket és állatokat mutat oly fényes kiállításban, hogy a legkisebb gyermek is mohó örömmel fog

utána kapni s a művészi kivitel e színezett képeknél biztosítja azon célt, hogy a gyermek figyelme leköttesse s a feltüntetett jeleneteket minden magyarázat nélkül is megérti.

A könyv külső borítékát színes címkép díszíti. — Ára 1 frt. 20 kr.

GYERMEK-LUGAS.

Középnagyságu negyedréti, keménykötésben 72 oldal, mintegy 40 gyönyörű, részint színezett, részint a szövegbe nyomott képet tartalmaz magyarázó szöveggel, elbeszélésekkel, mesékkel, dalokkal és költeményekkel.

E könyv azon célt, hogy vonzó tartalommal lekötse a gyermek figyelmét, kiválóan éri, mert nem egyhangú, hanem gazdag változatban követi egymást a bő tartalom, míg oly gyermekkönyvek, melyek csupán egy mesét vagy elbeszélést nyújtanak, az említett célt csak nagyon ritkán érik el. A jelen könyvet a gyermek, még ha egyszer már végig is olvasta, újból és újból előveheti s érdekekkel lapozhatja, mert mindig talál benne valamit, ami figyelmét fölkeltsi sőt amit könyv nélkül is betaul. Ára 1 frt.

tozatban követi egymást a bő tartalom, míg oly gyermekkönyvek, melyek csupán egy mesét vagy elbeszélést nyújtanak, az említett célt csak nagyon ritkán érik el. A jelen könyvet a gyermek, még ha egyszer már végig is olvasta, újból és újból előveheti s érdekekkel lapozhatja, mert mindig talál benne valamit, ami figyelmét fölkeltsi sőt amit könyv nélkül is betaul. Ára 1 frt.

LECKE UTÁN.

Mulattató és tanulmányos olvasmányok az érettebb ifjúság számára.

Középnagyságu negyedréti, keménykötésben 144 oldal, mintegy 80 válogatott, részint színezett, részint a szövegbe nyomott képet tartalmaz vonzó szöveg kíséretében, továbbá elbeszéléseket, költeményeket, dalokat s gondosan szerkesztett ismeretterjesztő cikkeket.

E könyvnl a szerző célja az volt, hogy az ismeretterjesztő olvasmányt egyesítse a mulattatóval s ez oly mértékben sikerült, hogy e mű valódi kincsese bányája az érettebb ifjúság számára. Minden szülő örömmel fogja

e könyvet gyermeke kezébe adni s még nagyobb örömmel fogja azt a már kissé érettebb elméjű gyermek fogadni s annak tartalmát élvezni és becsülni.

A „Lecze után“ e könyv a gyermeknek szórakozáson és mulatságon kívül még oktatást is nyújt s alig van a könyvpiacra mű, mely az ifjúsági irodalomban eddig nagyon érzett ezen hiányt oly teljesen kitölthetné.

Ára 1 frt. 40 kr.

E négy könyv, melyről teljes meggyőződéssel mondhatjuk, hogy páratlanul áll az ifjúsági irodalomban, mesés olvasó ára dacára pazar fénynyel van kiállítva s nagyon czélszerű ünnepi és alkalmi ajándékot képez.

ROSENBERG TESTVÉREK könyvkereskedése.